

VLEERMUISONDERZOEK

Oude Stadhuis van Middelburg

UITGEVOERD VOOR :
Gemeente Middelburg

Colofon

Documentnummer	VLM-2025-001-V2.0
Datum	18-07-2025
Opdrachtgever	Gemeente Middelburg
Locatie	Lange Noordstraat 1
Plaats	Middelburg
Ecoloog	[REDACTED]
Adres	Dreef 2A, 4401 EC Yerseke
Telefoon	0113-296106
Email	info@bioecologie.nl
KvK-nummer	91397928
Btw-identificatienummer	[REDACTED]
Rekeningnummer	[REDACTED]

Samenvatting

1. Doel van het onderzoek

Het bepalen van de functies die de projectlocatie vervult voor vleermuizen en het beoordelen of de geplande werkzaamheden van de opdrachtgever negatieve effecten kunnen veroorzaken op de lokale vleermuispopulaties.

2. Uitgevoerde werkzaamheden

5 nachtrondes conform het vleermuisprotocol in de periode van 15 augustus 2024 - 15 juli 2025.

3. Hoofdbevindingen

Tijdens de najaarsronde 2024 is op de binnenplaats een groot zomerverblijf gewone dwergvleermuis achter een regenwaterafvoer waargenomen. De vleermuizen vlogen rond op de binnenplaats en leken niet weg te kunnen. Er zijn die periode meerdere dode dwergvleermuizen waargenomen.

4. Concluderende beoordeling

De binnenplaats heeft een geschikte locatie voor een zomerverblijf. Tijdens de voorjaarsronde 2025 was deze zomerverblijfplaats verlaten, er zijn geen gewone dwergvleermuizen meer waargenomen op de binnenplaats.

5. Aanbevelingen en vervolgstappen

Tijdens de renovatiewerkzaamheden van het stadhuis zou de binnenplaats ongemoeid moeten blijven om de locatie van het zomerverblijf intact te houden en toegankelijk te houden. De toegangspoort van de binnenplaats dient zodanig aangepast te worden dat vleermuizen er wel in en uit kunnen maar duiven niet.

6. Verklaring over uitgevoerd beschermingsonderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen zoals beschreven in het Kennisdocument gewone dwergvleermuis versie 2.0, april 2024 van BIJ12 en het Vleermuisprotocol 2021.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1.	Vooronderzoek	5
1.2.	Doelstelling	5
1.3.	Opbouw	5
2.	Projectgegevens	6
2.1.	Projectlocatie	6
2.2.	Werkspecificatie	6
3.	Wettelijk Kader en Beleid	8
3.1.	Relevante Wetgeving	8
3.2.	Beschermingsstatus van de vleermuis	9
3.3.	Zorgplicht	9
4.	Soortinformatie	10
4.1.	Algemene soortinformatie	10
4.2.	Verspreiding en populatie	10
4.3.	Staat van Instandhouding	11
5.	Onderzoeksinspanning	12
5.1.	Onderzoeksmethoden	12
5.2.	Onderzoeksinspanning	13
6.	Resultaten	14
6.1.	Waarnemingen	14
6.2.	Verspreiding en gebruik van het plangebied	15
7.	Analyse en Interpretatie	16
7.1.	Analyse	16
7.2.	Functie van het projectgebied voor de vleermuis	17
7.3.	Effectbepaling	18
7.4.	Representativiteit uitgevoerd onderzoek	18
8.	Conclusie	19
8.1.	Belangrijkste conclusies	19
8.2.	Vervolgstappen	19
	Bijlage 1: aangetroffen vleermuizen	20

1. Inleiding

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Gemeente Middelburg. De opdrachtgever is voornemens om op de projectlocatie werkzaamheden uit te voeren die mogelijk effect kunnen hebben op de lokale vleermuispopulatie.

1.1. Vooronderzoek

Door middel van een quickscan uitgevoerd door [REDACTED] van BioEcologie op 23-08-2024 werd geconcludeerd dat een negatief effect op vleermuizen vanwege uitvoering van de beoogde werkzaamheden niet kon worden uitgesloten. Al tijdens de QuickScan werden vleermuizen aangetroffen. Daarom is besloten tot vervolgonderzoek naar de vleermuis in het projectgebied. Dit vleermuisonderzoek is door BioEcologie gestart in augustus 2024 en afgerond per 15 juli 2025.

1.2. Doelstelling

Het bepalen van de functies die de projectlocatie vervult voor vleermuizen en het beoordelen of de geplande werkzaamheden van de opdrachtgever negatieve effecten kunnen veroorzaken op de lokale vleermuispopulaties. Hiermee wordt gewaarborgd dat de werkzaamheden plaatsvinden conform de geldende wet- en regelgeving.

1.3. Opbouw

Dit rapport beschrijft de achtergrond van het onderzoek, de projectgegevens, relevante wetgeving, soortinformatie, de uitgevoerde onderzoeksopzet en de resultaten. Vervolgens worden de gegevens geanalyseerd en geïnterpreteerd om te beoordelen of en in hoeverre de werkzaamheden gevolgen kunnen hebben voor vleermuizen. Tot slot worden aanbevelingen gedaan en eventuele vervolgstappen benoemd.

2. Projectgegevens

De projectlocatie bevindt zich in het centrum van Middelburg aan een pleintje en omringd door andere historische panden. Het pand heeft een binnenplaats die ook is meegenomen in het veldonderzoek.

2.1. Projectlocatie

Adres(sen):	Lange Noordstraat 1
Plaats:	Middelburg
Type pand:	Historisch pand met meerdere verdiepingen
Eigenaar:	Gemeente Middelburg
Kadastrale gegevens	Middelburg L 1479

Figuur 1. Projectlocatie

De omgeving is versteend, dit pand is een van de historische panden rondom de Middelburgse markt. Enkele bomen maar verder weinig groen. Gebouw ligt in het hart van Middelburg dus veel mensen en lawaai, zeker tijdens de marktdagen. Het gebouw zelf stamt uit de vijftiende eeuw en is opgenomen in het rijksmonumentenregister. Het pand is gebouwd in gotische stijl en heeft veel verschillende ornamenten aan de gevels, het dak en de klokkentoren.

2.2. Werkspecificatie

Het is de intentie van de Gemeente Middelburg om de projectlocatie te restaureren. De werkzaamheden betreffen een grootschalige restauratie van het oude stadhuis van Gemeente Middelburg, incl. de balustrades, pinakels en waterspuwers.

De beschrijving van deze werkzaamheden is mogelijk nog incompleet en aan veranderingen onderhevig. Bij dit onderzoek is uitgegaan van worst-case scenario waarbij zowel bij werkzaamheden aan de gevel als rondom het dak verstoring van eventueel aanwezige diersoorten zou optreden.

De plandata van deze werkzaamheden is afhankelijk van de uitvoering van dit onderzoek. De gemeente Middelburg is bezig met de voorbereiding van de restauratiewerkzaamheden. Bij een dergelijke omvangrijke en kostbare restauratieopgave zijn meerdere partijen betrokken waaronder de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Wanneer de benodigde omgevingsvergunning verstrekt kan worden en de aanbestedingen zijn afgerond kunnen de werkzaamheden worden ingepland. Vanwege de veiligheid voor passanten van het oude stadhuis zijn in november 2024 netten gespannen aan de voorgevel en beide zijgevels ter voorkoming van vallende brokstukken van de gevel.

3. Wettelijk Kader en Beleid

3.1. Relevante Wetgeving

De bescherming van vleermuizen in Nederland is gebaseerd op de volgende wetgeving:

- Omgevingswet: De Omgevingswet, die sinds 1 januari 2024 van kracht is, biedt een overkoepelend wettelijk kader voor de bescherming van de fysieke leefomgeving, waaronder de natuur. Het bevordert een integrale benadering en vervangt wetten zoals de Wet natuurbescherming.
 - Omgevingsvergunning: Voor activiteiten die vleermuizen kunnen schaden, zoals het verstoren van hun verblijfplaatsen, is een omgevingsvergunning vereist.
- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal): Dit besluit bevat gedetailleerde regels over activiteiten met mogelijke impact op flora en fauna, inclusief vleermuizen.
 - Paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 geven de verschillende beschermingsregimes voor soorten weer.
 - Paragraaf 11.27 legt de zorgplicht vast die iedereen verplicht is na te leven.
- Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG): Deze richtlijn is gericht op de bescherming van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in Europa. Vleermuizen zijn opgenomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, wat betekent dat er strikte beschermingsmaatregelen voor hen gelden.

Verbodsartikel	Lid	Toelichting
Artikel 11.46. Besluit activiteiten leefomgeving (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)	1a	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
	1b	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
	1c	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
	1d	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
	3	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

3.2. Beschermingsstatus van de vleermuis

Vleermuizen worden onder de Habitatrichtlijn beschermd als soorten met vaste rust- en verblijfplaatsen. Met de Omgevingswet is hun bescherming geregeld via de regels voor flora- en fauna-activiteiten in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Dit houdt in dat handelingen die potentieel schadelijk zijn, verboden zijn of een vergunning vereisen. Een "flora- en fauna-activiteit" betreft elke handeling met een mogelijk effect op wilde dieren of planten, ongeacht hun beschermingsstatus onder de Omgevingswet. Voor de bescherming van vleermuizen zijn de volgende punten cruciaal:

- Voortplantingsplaatsen en rustplaatsen: Het is verboden om deze opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Verstoring: Het is verboden vleermuizen opzettelijk te verstoren, vooral tijdens de voortplanting en hun rustperiodes.
- Vangen, doden: Het is verboden om vleermuizen opzettelijk te vangen of te doden.

Deze regelgeving zorgt ervoor dat vleermuizen en hun leefgebieden adequaat worden beschermd binnen Nederland.

3.3. Zorgplicht

Naast de specifieke regels in de Omgevingswet geldt er een algemene zorgplicht voor iedereen die handelingen verricht die een negatief effect kunnen hebben op de natuur. Dit betekent dat je als initiatiefnemer verplicht bent om:

- Op de hoogte te zijn van de wet- en regelgeving en het relevante beleid.
- Onderzoek te doen naar de mogelijke effecten van je handelen op de vleermuis.
- Maatregelen te treffen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren.

4. Soortinformatie

Vleermuizen zijn essentieel voor ecosystemen als insectenverdelgers, en ze zijn belangrijk voor ecologische beoordelingen in Zeeland. Deze informatie vormt de basis voor het inzicht in de mogelijke effecten van ruimtelijke ingrepen en het bepalen van passende maatregelen in de regio.

4.1. Algemene soortinformatie

- **Taxonomie en Beschrijving:** Vleermuizen behoren tot de orde Chiroptera. In Zeeland komen verschillende soorten voor, waaronder de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), en rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*). Elke soort heeft specifieke kenmerken zoals grootte en vachtkleur.
- **Levenswijze en Gedrag:** Deze nachtelijke dieren gebruiken echolocatie om te navigeren en hun prooi, voornamelijk insecten, te vangen. Ze zijn nuttig voor natuurlijke plaagbestrijding.
- **Voortplanting:** Vleermuizen brengen meestal één jong per jaar voort. De voortplanting start in het voorjaar, met geboortes in de zomer. De jongen blijven enkele weken bij de moeder voordat ze zelfstandig worden.
- **Habitat:** Ze vinden verblijfplaatsen in oude bomen, gebouwen, en soms onder bruggen, met een voorkeur voor rustige locaties nabij voedselrijke omgevingen zoals tuinen, waterlichamen en bosranden.
- **Verblijfplaatsen en functionele leefomgeving:**
 - **Zomerverblijfplaatsen:** Tijdens het actieve seizoen verblijven vleermuizen in bomen, gebouwen, en vleermuiskasten, die beschutting bieden voor rust en jongen.
 - **Winterverblijfplaatsen (Hibernacula):** In de winter zoeken ze betrouwbare locaties zoals kelders en bunkers voor hun winterslaap.
 - **Landschap:** Vleermuizen gebruiken een landschap dat voldoende insecten biedt, met verbindingroutes zoals heggen en boomrijen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden.

4.2. Verspreiding en populatie

Dit onderzoek richt zich specifiek op gebouwbewonende vleermuizen vanwege de aard van de geplande werkzaamheden van de opdrachtgever. In Zeeland op deze projectlocatie zijn onderstaande soorten mogelijk aanwezig:

- **Dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*):** Ze bewonen vaak gebouwen en zijn zeer adaptief aan stedelijke omgevingen.
- **Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*):** Komt vaak voor in stedelijke gebieden en locaties met menselijke bebouwing.
- **Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*):** Vaak te vinden in oudere, rustige gebouwen, zoals kerken en schuren.

4.3. Staat van Instandhouding

De staat van instandhouding voor de veelvoorkomende gebouwbewonende vleermuissoorten in Zeeland wordt overwegend als matig tot slecht beoordeeld. Veel van deze soorten ondervinden ernstige bedreigingen door habitatverlies, zoals sloop, renovatie, of isolatie van oude gebouwen en ongeschikte herbestemming van karakteristieke monumenten. Verstoring tijdens kritieke periodes zoals de zomer of overwintering wordt ook als een grote risicofactor gezien. Om de populaties te beschermen, is het essentieel dat nieuwe bouw- en renovatieprojecten altijd vleermuisvriendelijk worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door het plaatsen van goede verblijfplaatsen en het minimaliseren van verstoringen. De bescherming van bestaande roestplaatsen en het stimuleren van het creëren van extra verblijfplekken dragen bij aan de instandhouding van deze soorten. Effectieve monitoring en gerichte maatregelen zijn noodzakelijk om de huidige achteruitgang te keren en het voortbestaan van de gebouwbewonende vleermuissoorten in Zeeland te verzekeren.

5. Onderzoeksinspanning

Het doel van dit onderzoek is om de potentiële aanwezigheid en functies van vleermuizen in het onderzoeksgebied vast te stellen. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen zoals beschreven in het Kennisdocument gewone dwergvleermuis versie 2.0, april 2024 van BIJ12 en het Vleermuisprotocol 2021.

5.1. Onderzoeksmethoden

Onderzoeksperiode en opzet

Het onderzoek richtte zich op diverse verblijfplaatsen en functies, waaronder kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven, massawinterverblijven, overige winterverblijven, foerageergebieden en verbindingshabitats. Tijdens het kraamseizoen (mei tot juli) werden de bezoeken uitgevoerd van zonsondergang tot twee uur na zonsondergang, of vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. In het paarseizoen (augustus tot oktober) vonden de inventarisaties plaats tussen één uur na zonsondergang en één uur voor zonsopgang. Tijdens deze bezoeken werd minimaal twee uur geïnventariseerd, met speciale aandacht voor mogelijke middernachtzwermen van grotere aantallen gewone dwergvleermuizen. Voor deze zwermen zijn drie aparte inventarisaties uitgevoerd.

Weersomstandigheden en tijdstip van observaties

De inventarisaties werden zowel staand als lopend uitgevoerd; het gebied en de omliggende zones werden meerdere keren doorkruist. Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden in overeenstemming met de eisen voor vleermuisinventarisatie en optimaliseerden deze de waarnemingskansen. De onderzoeken zijn uitgevoerd in de meest geschikte periode en onder goede weersomstandigheden, volgens het relevante onderzoeksprotocol.

Waarnemingsmethodiek

Met behulp van batdetectors werd de echolocatie van vleermuizen hoorbaar gemaakt voor de waarnemer. Wanneer de soort niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van frequentie, klank en ritme, werd opname gemaakt met een extern opnameapparaat. Deze opnamen werden nader geanalyseerd met behulp van het computerprogramma Batsound. Voor de determinatie werd aanvullende gebruik gemaakt van nachtzichtcamera's, warmtebeeldcamera's en batdetectors. Visuele waarnemingen werden, voor zover mogelijk, gebruikt ter verificatie van de soortidentificatie en om gedrag en functie van het gebied in kaart te brengen. Waar mogelijk werden observaties tevens gefilmd, zodat achteraf nader geanalyseerd kon worden.

Verantwoording

Het onderzoek is uitgevoerd in strikte overeenstemming met de richtlijnen uit het *Kennisdocument gewone dwergvleermuis* (versie 2.0, april 2024, BIJ12) en het *Vleermuisprotocol 2021* om de betrouwbaarheid en validiteit van de resultaten te waarborgen. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd door ervaren ecologen van BioEcologie, die goed bekend zijn met het gedrag en de ecologie van vleermuizen.

5.2. Onderzoeksinspanning

Vleermuis				
Datum	Tijd	Onderzochte functies*	Ecoloog	Weer
22-8-2024	00:00- 02:00	L, F, K, Z		16C, 4 bft, licht bewolkt
9-9-2024	21:10- 23:17	L, F, K, Z		16C 4 bft zwaar bewolkt
15-05-2025	21:30-23:30	L, F, K, Z		12C, 3bft, helder
05-06-2025	03:25-05:40	V, F, P, MZ		15C, 2bft, helder
26-06-2025	22:00-00:08	V, F, P, MZ		19C, 4bft, helder

L= Leefgebied, F= foerageergebied, V= Vliegroure, K= Kraamverblijf, Z= Zomerverblijf, P=Paarverblijf, MZ= middernachtelijk zwermgedrag winterverblijfplaats

Opmerkingen

- 22-08-2024: Meerdere baltsende waargenomen. Op binnenplaats zitten ca 15-25 vleermuizen opgesloten. Vanwege het net dat over de binnenplaats gespannen is kunnen de vleermuizen niet weg.
- 09-09-2024: Meerdere baltsende gew. dwergvleermuizen waargenomen aan de zijkant en achterkant van het stadhuis
- 15-05-2025: 1 foeragerende regelmatig terugkerende dwergvleermuis
- 05-06-2025: Gebouw zit vanaf de helft in de netten/gaas. Rondom een aantal foeragerende en overvliegende gewone dwergvleermuis p.pip. 1 invliegen geconstateerd buiten het plangebied. Verder geen waarnemingen.
- 27-06-2025: Foeragerende vleermuizen rondom gebouw.

6. Resultaten

6.1. Waarnemingen

Datum	Locatieomschrijving	Aantal	Functie
22-08-2024	Tussen trapgevel en de boom Binnenplaats stadhuis	15-25 gew. Dw. vlm	Zomerverblijfplaats Groot aantal foeragerende exemplaren.
09-09-2024	Dakrand, komend vanuit de binnenplaats	1 gew. dw. vlm	Baltsend
09-09-2024	Struik/boom richting kruising Helm en Markt	2 gew. dw. vlm	Foeragerend
09-09-2024	Ter hoogte van Lange Noordstraat 12	1 gew. dw. Vlm	Baltsend
09-09-2024	Dakrand	3 gew. dw. vlm	Foeragerend
15-05-2025	Langs het stadhuis	1 gew. dw. vlm	Foeragerend
05-06-2025	Uitwendige hoek dakgoot, ter hoogte van Simpelhuisstraat 1 Buiten projectgebied	1 gew. dw. vlm	Zomerverblijfplaats
26-06-2025	Stadhuisstraat kruising Lange Noordstraat	1 gew. dw. vlm	Foeragerend
04-06-2025	Langs achtergevel, parralel Stadhuisstraat kruising Lange Noordstraat	1 gew. dw. vlm	Foeragerend
26-06-2025	Tussen de bomen op de binnenplaats	1 gew. dw. vlm	Foeragerend

6.2. Verspreiding en gebruik van het plangebied

Oude stadhuis
Middelburg

Legenda

Vleermuizen_2025

- ▲ Zomerverblijf
- Foeragerend
- Overig

Oude stadhuis
Middelburg

Legenda

Vleermuizen_2024

- ◆ Baltzend
- ▲ Foeragerend

7. Analyse en Interpretatie

7.1. Analyse

Op 23 augustus 2024 heeft [REDACTED] van BioEcologie een QuickScan uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het kader van de geplande werkzaamheden. Uit deze QuickScan bleek dat negatieve effecten op vleermuizen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden niet konden worden uitgesloten. Op basis hiervan is besloten vervolgonderzoek naar vleermuizen uit te voeren binnen het projectgebied.

Uitgevoerde Quickscan

Tijdens het veldbezoek in verband met de quickscan wat plaatsvond op 15-08-2024 op het terrein van het oude Stadhuis van de gemeente Middelburg zijn de volgende bevindingen gedaan:

- Duivenoverlast: Er is een net gespannen boven de binnenplaats van het gebouw om de duivenoverlast te verminderen. Dit net is geïnstalleerd door een ongediertebestrijder, die tevens vogelkooien en wildcamera's heeft geplaatst. Of deze ongediertebestrijder voor het plaatsen hiervan heeft onderzocht of hiermee ook schade werd toegebracht aan andere, wettelijk beschermde soorten, is niet bekend bij BioEcologie.
- Vleermuisactiviteit: Ondanks het net werd waargenomen dat er overdag een vleermuis onder het net rondvliegt, ook lagen er dode exemplaren op de grond. Dit wijst erop dat de locatie aantrekkelijk is voor vleermuizen maar dat zij moeite hebben om het gebouw en binnenplaats te verlaten.
- Schade aan vleermuizen: Bij nader onderzoek zijn vijf dode exemplaren van een gewone dwergvleermuis op de grond gevonden. Daarnaast is er een gewonde dwergvleermuis aangetroffen, die door de ecooloog naar de vogelopvang is gebracht. Navraag bij het personeel wat aanwezig was op het Oude Stadhuis wees uit de deze medewerkers al meerdere malen dode vleermuizen hadden waargenomen op de binnenplaats. Het anti-duivennet was duidelijk schadelijk voor de aanwezige vleermuispopulatie en is meteen onder de aandacht gebracht bij de contactpersoon van de Gemeente Middelburg die daarop actie heeft ondernomen.

Uitgevoerd nader vleermuisonderzoek

Het nader vleermuisonderzoek is in augustus 2024 gestart door BioEcologie en afgerond op 15 juli 2025. Tijdens het onderzoek in 2024 werd aan de achterzijde van een regenpijp op de binnenplaats van het stadhuis Middelburg een groot zomerverblijf van gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Het betrof een groep van 15 à 20 dieren. Tijdens de laatste waarneming in september 2024 waren de vleermuizen nog steeds aanwezig op deze locatie.

In november 2024 besloot de Gemeente Middelburg, in verband met de veiligheid van het publiek, om het stadhuis te voorzien van netten om vallende stenen op te vangen. Deze netten zijn onder meer geplaatst op locaties waar tijdens de QuickScan mogelijke vleermuisverblijven niet konden worden uitgesloten.

Het stalen hekwerk dat toegang biedt tot de ingang van de Vleeshal fungeert tevens als doorgang naar de binnenplaats waar het vleermuisverblijf zich bevindt. De ecooloog heeft de gemeente geïnformeerd dat het plexiglas rondom het hekwerk de vleermuizen belemmert in hun toegang tot de openbare ruimte. Dit had te maken met het net dat over de gehele binnenplaats was gespannen ter voorkoming van duivenbroed.

Aangezien het hekwerk de enige toegangsroute is voor vleermuizen, heeft de gemeente in september 2024 het plexiglas verwijderd. Tijdens de winter van 2025 is het hek uit de scharnieren gevallen. Gedurende enkele maanden werd de doorgang afgesloten met een houten plaat. De bovenzijde hiervan bleef open, zodat aanwezige vleermuizen de binnenplaats konden bereiken en verlaten. Op deze manier bleef de verblijfplaats toegankelijk voor de aanwezige populatie gewone dwergvleermuizen en werd voldaan aan de verplichting in de Omgevingswet om zowel de gewone dwergvleermuis als zijn verblijfplaats te beschermen. In mei/juni 2025 is een nieuw hekwerk geplaatst, waarbij aan de bovenzijde opnieuw gaas werd aangebracht. Hierdoor is de doorgang voor vleermuizen opnieuw belemmerd. Na plaatsing van dat hekwerk incl. gaas was in- en uitvliegen niet langer mogelijk. In daaropvolgende onderzoeksrondes zijn er dan ook geen gewone dwergvleermuizen meer waargenomen op de binnenplaats. Het is onduidelijk of de vleermuizen het grote zomerverblijf uit eigen beweging hebben verlaten of dat de dieren dood zijn gegaan. De binnenplaats was tijdens de laatste veldronde op 26-06-2025 volledig ontoegankelijk voor vleermuizen. De uiteindelijke conclusie kan dan ook getrokken worden dat het vastgestelde grote zomerverblijf inmiddels niet meer aanwezig is op de binnenplaats.

7.2. Functie van het projectgebied voor de vleermuis

- **Is het projectgebied onderdeel van het functionele leefgebied van de vleermuis?**
Ja, er zijn meerdere foeragerende en baltsende exemplaren waargenomen. Ook is er tijdens de najaarsrondes in 2024 een groot zomerverblijf waargenomen van tussen de 10-25 vleermuizen.
- **Is er groenstructuur binnen het projectgebied wat een functie heeft?**
In de nabije omgeving van de projectlocatie staan veel oude bomen die mogelijk dienen als foerageergebied. Deze bomen blijven intact tijdens uitvoering van de beoogde werkzaamheden. Groenverwijdering is geen onderdeel van de beoogde werkzaamheden.
- **Inschatting van de omvang van de lokale populatie**
Er zijn meerdere foeragerende exemplaren rondom de projectlocatie waargenomen en in een nabijgelegen pand ook een zomerverblijfplaats. Er is in deze omgeving dus wel een populatie aanwezig van de gewone dwergvleermuis.

7.3. Effectbepaling

- **Welke functies van het plangebied worden aangetast?**
Zomerverblijfplaats
- **Welke verbodsbepalingen worden mogelijk overtreden?**
 - Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
 - Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

7.4. Representativiteit uitgevoerd onderzoek

- **Zijn de omstandigheden representatief gebleken om aan te tonen dat negatief effect op vleermuizen redelijkerwijs kan worden uitgesloten in het projectgebied?**

Ja, de omstandigheden tijdens het uitgevoerde veldbezoek kunnen als representatief worden beschouwd om de mogelijke aanwezigheid en functie van vleermuizen binnen het projectgebied te beoordelen. Het onderzoek vond plaats in een geschikt seizoen en onder geschikte weersomstandigheden, waardoor het gedrag en de aanwezigheid van vleermuizen waarneembaar zouden zijn geweest. Het veldbezoek is uitgevoerd door een voldoende deskundige waarnemer met kennis van de ecologie en herkenning van de vleermuis.

8. Conclusie

8.1. Belangrijkste conclusies

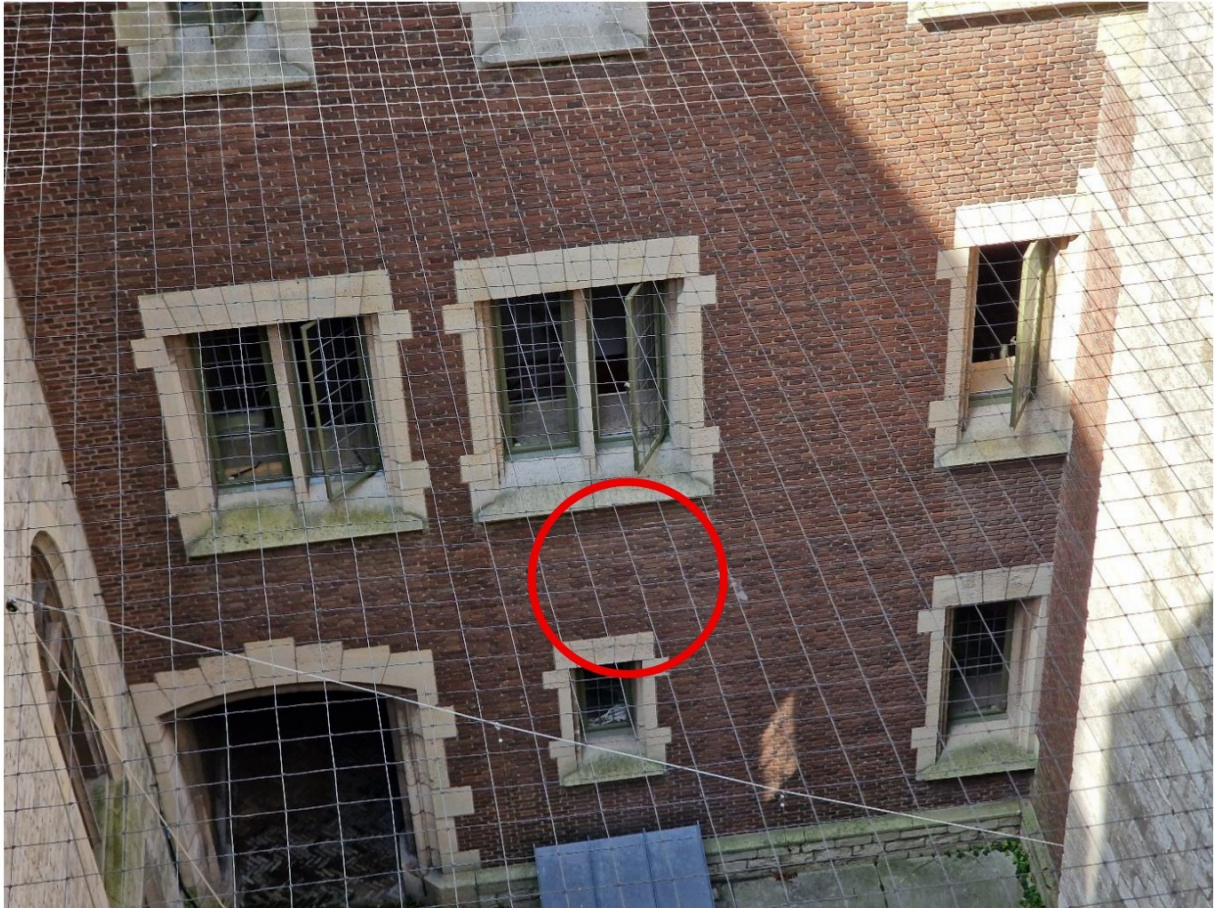
- De projectlocatie heeft wel een sociale functie voor de vleermuis
- Waargenomen vleermuissoorten tijdens de veldrondes zijn: gewone dwergvleermuis.
- Tijdens het eerste nachtelijke bezoek zijn in de binnenplaats 15-25 gewone dwergvleermuizen waargenomen. De verblijfplaats was achter een regenwaterafvoer op de binnenplaats.
- Tijdens de voorjaarsrondes zijn geen vleermuizen meer aangetroffen op de binnenplaats, de binnenplaats was inmiddels ontoegankelijk voor vleermuizen.

8.2. Vervolgstappen

Normaal gesproken zou er na het vaststellen van een verblijfplaats moeten worden vastgesteld of deze verblijfplaats wordt verstoord of vernietigd door uitvoering van de werkzaamheden. Dit geeft een beeld of de uitvoering van een project verbodsbepalingen overtreedt van de omgevingswet te noemen Artikel 11.46. Bal. Naar aanleiding daarvan wordt waar nodig mitigatie uitgevoerd en een omgevingsvergunning aangevraagd om te mogen ontmoedigen. Echter omdat inmiddels de binnenplaats al ontoegankelijk is gemaakt voor vleermuizen is de vastgestelde verblijfplaats al verdwenen. In dit geval is de verbodsbepaling van de omgevingswet artikel 11.46 Bal Overtreden. Om het grote zomerverblijf te compenseren dienen er vier zomerverblijfkasten, de VMT2 van Vivara opgehangen te worden, deze bieden ruimte aan meer dan 10 vleermuizen per kast. Aanvragen van een omgevingsvergunning via het Omgevingsloket is noodzakelijk.

Bijlage 1: aangetroffen vleermuizen

Over de binnenplaats achter het oude stadhuis Gemeente Middelburg is een net gespannen tegen duivenoverlast. Tijdens de quickscan uitgevoerd op 15-8-2024 vloog een gewone dwergvleermuis onder het net (rode cirkel). In de daaropvolgende periode werden tijdens de bezoeken regelmatig dode vleermuizen aangetroffen. In totaal zijn zeker 15 vleermuizen over de periode half augustus tot en met september 2024. Het lijkt erop dat de vleermuizen niet weg leken te kunnen vanuit de binnenplaats waardoor ze uiteindelijk zijn dood gegaan. De toegangspoort naar de binnenplaats bestaande uit een stalen hekwerk met daarop plexiglas gemonteerd leek de vleermuizen te belemmeren weg te kunnen. Op verzoek van de ecooloog is het plexiglas op het toegangshek deels verwijderd waardoor de vleermuizen weg konden. Tijdens de veldonderzoeken in 2025 zijn geen vleermuizen meer waargenomen op de binnenplaats.

Binnenplaats met in de rode cirkel het vleermuisverblijf.

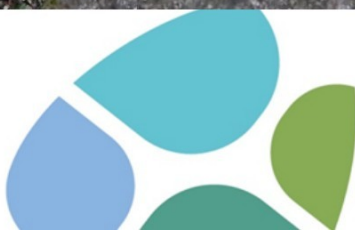

16-8-2024 twee dode gewone dwergvleermuizen gevonden.

6-9-2024 Dode gewone dwergvleermuis gevonden in bak met water.

6-9-2024 dode gewone dwergvleermuis tussen straatstenen.

6-9-2024 Dode gewone dwergvleermuis gevonden tussen beplanting.

Schema Flora & fauna

